NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

27. aprill 2009,

millega tehakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 8 kohaselt kindlaks, kas Ühendkuningriik on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohasele nõukogu 8. juuli 2008. aasta soovitusele

(2009/409/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 104 lõiget 8,

võttes arvesse komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt asutamislepingu artiklile 104 hoiduvad liikmesriigid ülemäärasest riigieelarve puudujäägist.

(2) Vastavalt teatavaid Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga seotud sätteid käsitleva protokolli artiklile 5 ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes asutamislepingu artikli 104 lõikes 1 sätestatud kohustust vältida ülemäärast riigieelarve puudujääki, välja arvatud juhul, kui ta ühineb majandus- ja rahaliidu kolmanda etapiga. ([1]) Majandus- ja rahaliidu teises etapis nõutakse Ühendkuningriigilt vastavalt asutamislepingu artikli 116 lõikele 4, et ta püüaks vältida ülemäärast eelarvepuudujääki.

(3) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada usaldusväärne riigi rahandus, mis on hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva majanduskasvu tingimuste tagamise vahend. Stabiilsuse ja kasvu pakti hõlmav nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ([2]) võeti vastu valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi viivitamatu korrigeerimise soodustamiseks.

(4) Stabiilsuse ja kasvu pakti 2005. aasta reformi eesmärk oli suurendada pakti tõhusust ja majanduslikku mõju ning kindlustada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. Selle eesmärk oli tagada, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kõigis etappides võetaks täiel määral arvesse eelkõige majandusolukorda ja eelarveseisundit. Seega nähakse stabiilsuse ja kasvu paktiga ette raamistik, millega toetatakse valitsuse poliitikat kindla eelarveseisundi kiireks taastamiseks, võttes samas arvesse majandusolukorda.

(5) Kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 6 otsustas nõukogu oma otsusega 2008/713/EÜ, ([3]) et Ühendkuningriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk.

(6) Vastavalt asutamislepingu artikli 104 lõikele 7 ja määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikele 4 võttis nõukogu komisjoni soovituse alusel 8. juulil 2008 vastu ka soovituse, ([4]) milles kutsutakse Ühendkuningriigi ametiasutusi üles lahendama ülemäärasest eelarvepuudujäägist tingitud olukorda võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2009/2010. eelarveaastaks, vähendades usaldusväärsel ja jätkusuutlikul moel valitsemissektori eelarve puudujäägi alla 3 % SKPst. Selleks soovitas nõukogu, et ametiasutused tagaksid struktuurse parandamise vähemalt 0,5 % võrra SKPst 2009/2010. eelarveaastal, ning kehtestas Ühendkuningriigi valitsusele tõhusate meetmete võtmise tähtpäevaks 8. jaanuari 2008.

(7) Ühendkuningriigis võetud meetmete (vastuseks asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohasele nõukogu soovitusele lahendada ülemäärasest eelarvepuudujäägist tingitud olukord 2009/2010. eelarveaastaks) hindamisel jõuti järgmistele järeldustele:

([1]) http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12006E/PRO/25:ET:HTML
([2]) EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.
([3]) ELT L 238, 5.9.2008, lk 5.
([4]) http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication12926_en.pdf

a) pärast asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohast nõukogu 2008. aasta juuli soovitust kiitsid Ühendkuningriigi ametiasutused heaks täiendavad puudujääki suurendavad suvakohased meetmed. Valitsus teatas 16. juulil 2008, et lükkab edasi inflatsiooniga seotud kütuseaktsiisi määra suurendamise, mis oleks pidanud toimuma 2008. aasta oktoobris ja mille tõttu on 2008/2009. eelarveaastal prognooside kohaselt saamata jääv tulu 0,05 % SKPst. Täiendavad eelarvepuudujääki suurendavad meetmed, mis võrduvad 0,1 protsendiga SKPst 2009/2010. eelarveaastal, sealhulgas suuremad kulutused eluasemeturu toetuseks, kiideti heaks 2008. aasta septembris;

b) Ühendkuningriigi valitsus esitas 24. novembril 2008 eelaruande 2008. aasta eelarve kohta. Osaliselt ülemaailmse finantskriisi (algas 2007. aasta sügisel) ootamatult tugeva negatiivse mõju tõttu korrigeeriti eelarve eelaruandes märkimisväärselt keskpika perioodi makromajanduslikku prognoosi. Sellise makromajandusliku olukorra taustal kiitis valitsus heaks majanduse toetamiseks suunatud täiendavad suvakohased stimuleerivad meetmed ulatuses ligikaudu 0,5 % SKPst 2008/2009. eelarveaastal ja 1,0 % SKPst 2009/2010. eelarveaastal. Kõnealused meetmed hõlmasid käibemaksu standardmäära ajutist vähendamist (ligikaudu pool stimuleerimispaketi mahust) ja investeerimiskulude koondamist lähemasse tulevikku;

c) üldiselt on stimuleerivad meetmed kooskõlas 11. detsembri 2008. aasta Euroopa Ülemkogul vastu võetud Euroopa majanduse elavdamise kavaga ette nähtud meetmetega;

d) Ühendkuningriigi 2008. aasta ajakohastatud lähenemisprogrammis, mis esitati komisjonile 18. detsembril 2008, kajastatud makromajanduslikud ja eelarveprognoosid vastavad 2008. aasta eelarve eelaruandes esitatud prognoosidele ning nende kohaselt suureneb võla suhe 2009/2010. eelarveaastal 8,2 protsendini SKPst. Suurem osa prognoositavast riigi rahanduse halvenemisest 2009/2010. eelarveaastal kajastab kahte osaliselt seotud tegurit: esiteks SKP üldine vähenemine ja teiseks maksutulude järsk kahanemine, mis on seotud peamiselt kahe valdkonnaga – finantssektori ja eluasemeturuga. Ligikaudu üks kolmandik programmis 2009/2010. eelarveaastaks prognoositud puudujäägi suurenemisest on seotud vastu võetud eelarvepõhiste stimuleerivate meetmetega;

e) 2008. aasta ajakohastatud lähenemisprogrammi kohaselt ulatub valitsemissektori koguvõlg 2009/2010. eelarveaastal ligikaudu 60 protsendini SKPst, see on oluliselt rohkem kui Ühendkuningriigi ametiasutuste 2008. aasta märtsis prognoositud näitaja 46 % SKPst;

f) komisjoni talituste 2009. aasta jaanuari vaheprognoosi kohaselt on puudujääk 2009/2010. eelarveaastal 9,5 % SKPst, st 1,25 protsendipunkti võrra suurem kui lähenemisprogrammis prognoositud, mis peamiselt tuleneb oodatust märkimisväärselt halvemast makromajanduslikust olukorrast, pidades silmas, et komisjoni talituste 2009. aasta vaheprognoosi kohaselt on nominaalne SKP programmis kavandatust ligikaudu 5 % väiksem. Samas osutavad riigi rahandust kajastavad andmed, mis avaldati pärast komisjoni talituste 2009. aasta jaanuari vaheprognoosi, et valitsemissektori eelarve täitmine võib 2008/2009. eelarveaastal osutuda oodatust halvemaks.

(8) Sellest järeldub, et majandusolukorra jätkuva halvenemise taustal on Ühendkuningriigi ametiasutused alates 2008. aasta juulist rakendanud kooskõlas Euroopa majanduse elavdamise kavaga täiendavaid puudujääki suurendavaid suvakohaseid meetmeid. Järsu majanduslanguse ja Ühendkuningriigi ametiasutuste võetud stimuleerivate meetmete koosmõjul on 2009/2010. eelarveaastaks prognoositud Ühendkuningriigi eelarveseisund oluliselt halvenenud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendkuningriik ei ole nõukogu 8. juuli 2008. aasta soovitusele vastuseks võtnud meetmeid kõnealuses soovituses sätestatud tähtajaks.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Luxembourg, 27. aprill 2009

Nõukogu nimel

eesistuja

A. VONDRA